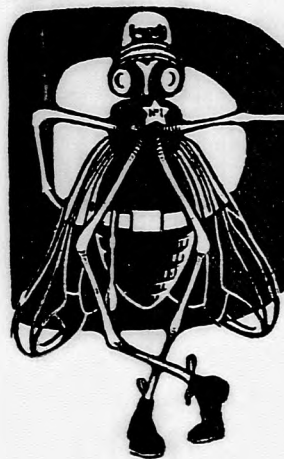

VOL. 20. ÉV.

No. 13. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

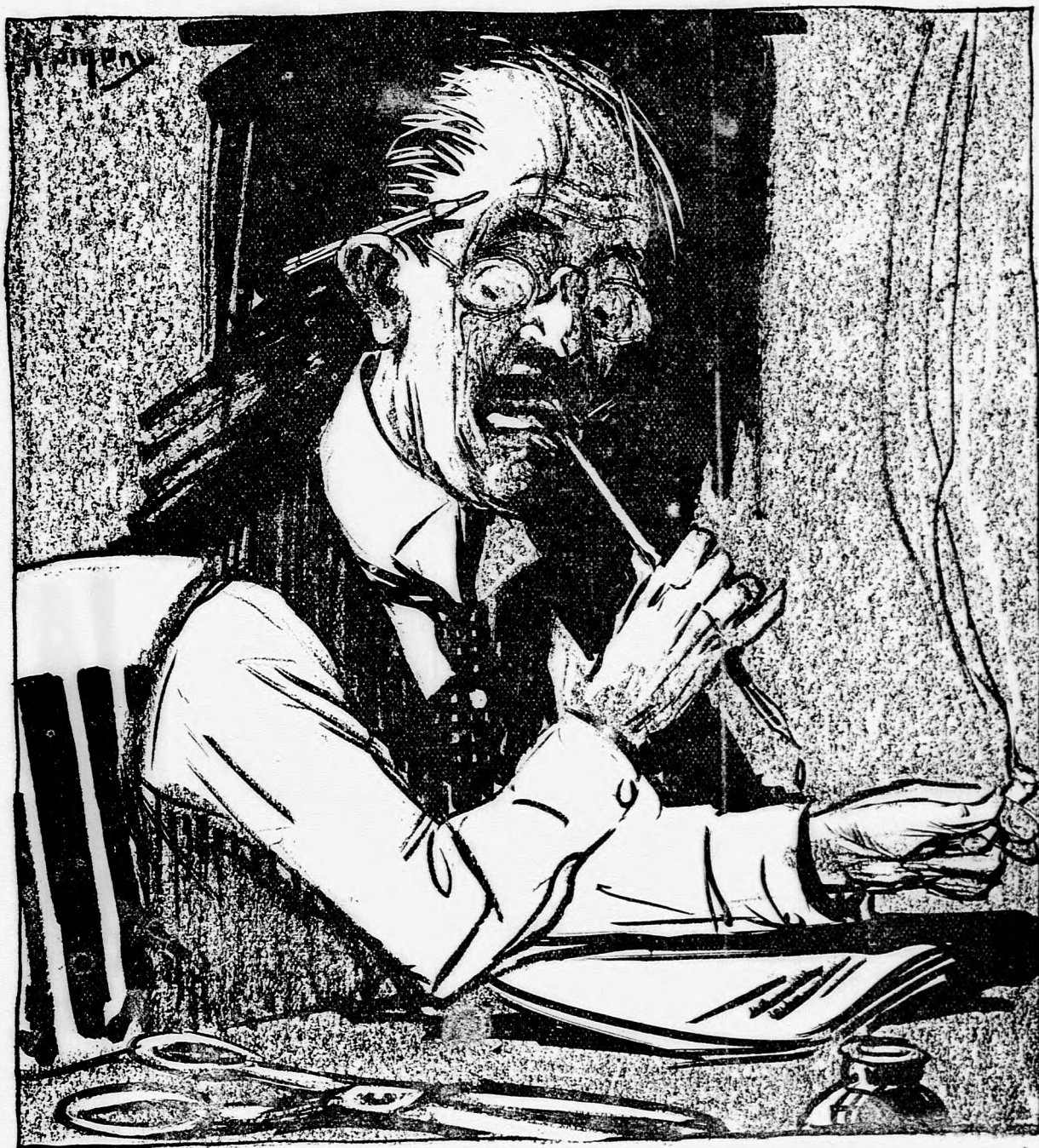
Chas. Rejky
Let! 22 dec 15
508 W. 14th St.

1060—25th STREET, DETROIT, MICH.

1922 július 1.

ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

A PENNARÁGÓ SÓHAJTÁSA

— Haj! Haj! A sufli talán mégis csak könnyebb, mint a tollszár!

A Hortobágy poétája

*Künfajta, nagyszemü legény volt,
Kínzottja sok-sok méla vágynak,
Csordát őrzött és nekivágott
A híres magyar Hortobágyinak.*

*Alkonyatok és délibábok
Mefogták százszor is a lelkét,
De ha virág nőtt a szívében,
A csorda-népek lelegelték.*

*Ezerszer gondolt csodaszépet,
Gondolt halálra, borra, nőre,
Minden más táján a világnak
Szent dalnok lett volna belőle.*

*De ha a piszkos, gatyás, bamba
Társakra s a csordára nézett,
Eltemette rögtön a nótát:
Káromkodott vagy fütyörészett.*

ADY ENDRE

SZÁLLÓIGÉK

NEW BRUNSWICK-on az egyik bodi vett egy képet, amely a tizenhárom aradi vértanu kivégzését ábrázolja. A bodinak nagyon tetszett a kép és azért elhatározta, hogy berámáztatja. El is vitte a rámázóhoz, aki négy dollárt számított a rámáért. A bodi kivett egy öt dolláros és előre fizetett. A rámázó visszaadott neki egy dollárt az ötszöböl azzal a megjegyzéssel, hogy nemsokára készen lesz a ráma, hát csak menjen el érte a bodi bátran. El is ment, de akkor a rámázónak az volt a kifogása, hogy ő annak idején a fizetésnél tévedésből nem egy, de tiz dollárt adott vissza a bodinak, így tehát nem adja ki a képet. Az aradi tizenhárom vértanu tehát újból törvény elé került, mert még Amerikában se hagynak békét a szegény magyar vértanuknak. A törvényen visszaitétk a képet a bodinak, aki boldogan vitte haza az újból meghurcolt vértanukat.

Ha valakinek nagyon meggyűlik a baja, ezt mondják róla az ottani magyarok:

— Ez is kétszer került törvény elé, akárcsak az aradi vértanuk.

Toledoban az egyik magyart munkába vették és eladtak neki három ezer dollárért egy bankópréselő gépet. A jeles svindlerék kivették a bankból a bodi háromezer dollárját, tizesekben szépen fehér papirlapok közé tették a pénzt s azt mondták a bodinak, hogy reggelre a tizesek mind lenyomódnak a fehér papírra, vagyis kétszer annyi pénze lesz. Közben elküldték valami szerszámért a pin-cébe, a tizeseket kihuzgálták és csak a fehér papirlapok kerültek a présbe. Másnap reggelig várnia kellett a bodinak a partnerekre, hogy kiszedjék a sok pénzt, de azok még mai napig se mentek el és a bodi szomoruan szedte ki a papirozt a présből.

Ha valaki csalatkozik, ezt mondják róla Toledoban:

— Ennek is bankót préseltek.

Jóralavó magyarok

Utóbbi időben a következő jóralavó magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Szécskay György Pittsburgh, Mihók Sándor Youngstown, Tóth Károly Bethlehem, Andaházy A. Sándor Chicago, Gyüre Lajos Chrome, Kabai J. Dewon, Koleszár János Wharton, Id. Lukoviczky György Morgantown, Keczán Sándorné Columbus, Jakab István Chrome, Farkas József Lorain, Káldor Kálmán St. Louis és Himlerville, Ky., Tóth V. Péter Pittsburgh, Kovács János St. Clairsville, Koós Károly Bridgeport, Szatmáry József Trenton, Zimmerman A. J. Charleston, Márton József Alpha, Karikás Kálmán Avella, Horváth B. Lajos Milwaukee, Mihók Sándor Youngstown, Sales József Darien.

Fogadják a Dongó köszönetét!

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 WEST JEFFERSON AVE
DETROIT, MICH.

— Telefon: Cedar 175 —

VEGYES HIREK

New Yorkban az ugynevezett amerikai magyar kereskedelmi kamara kezdi játszani valódi kis játékait és a magyar postatakarék amerikai képviselőjét akarja kikereskedni valaki számára. Hát erősen dühöng itt az önzetlenség!

Balthazar püspök mégis csak jól tette, hogy kijött Amerikába, mert így legalább kisült végül, hogy mennyi nagy emberünk van itt nekünk akkor, ha holmi díszfényekben lehet sütkérezni.

Megjelent a Szabadság 30 éves jubileumi száma és az amerikai magyar sajtó lelkes hallgatással vette tudomásul az eseményt. És mondja még valaki, hogy nincs itt magyar egyetértés!

Himlervillen megtartotta évi közgyűlését a magyar bányász részvénytársaság. Akik hónapokon át kigyót-békát kiabáltak a társulatra, távollétükkel tündököltek ahelyett, hogy a közgyűlésen szemtől-szembe is kiadták volna azt, ami a begyüket nyomja. Avagy nálunk csak tisztos távolban van meg a szókimondó virtus?!

A Dongó jelen száma nem a vasutasok sztrájkja miatt késett el, hanem azért, mert az öreg Dongóba beleütött a nyavalya, a hátralékosok pedig bizonyára azt várják, hogy valami mérgesebb nyavalya rázza ki belőlük a beteget. Hát legyen meg a kívánságuk!

Gárdos Ármánd — hír szerint — Európában pezsgőzik. Jól teszi! Eddig is Európában pezsgőztek mindazok, akiknek a jámbor amerikai magyarság leadta a tétet.

Németország a híradások szerint eső előtt áll. Az az állapot már régen bekövetkezett volna, ha véletlenül amerikai magyar lapkiadásra vállalkozott volna Németország.

Hát kellett ez Balthazárnak? Ő akarta agyonbeszélni az amerikai magyarokat és most fordítva áll a dolog.

VIDÉKI KRÓNIKA

MUNHALLON nagy ebéd volt vasárnap egyik magyar háznál. Töltött tyúk volt ebédre és nagy volt az öröm a bodiknál. Az egyik bodi olyan mohón ette a tölteléket, hogy a madzagot is lenyelte, amivel a miszisz összevarrta a tyúk bőrét. A bodi öt napon át jajgatott, hogy ő meg fog halni a madzagtól, de a másik bodi az isten nevére kérte, hogy ne haljon meg. Így azután nem is halt meg a bodi, de azóta folyton köszöni a másiknak, hogy megmentette őt a haláltól.

Avella környékén a sztrájk alatt egy bátor magyar felesapott "polie"-nak és jól ment a biznisz, mert egy darabig repültek, a huszasok meg az ötvenesek a bodiktól: aki pedig megtagadta tőle ezt a kis zsebpénzt, annak ki kellett öntenie még azt a kis száritott szőlőt is, amit a saját használatára beáztatott. Így ment ez egy darabig, de a fináncok végül megszagolták a dolgot és hüvösre került a miszter polie, akinek így elég ideje akadt arra, hogy gondolkozzék a világ mulandóságáról. A miszter polie segédei szörnyen busúlnak, hogy most kinél árulkodjanak a magyarokra.

Columbusban egyik vasárnap délután nagyban diskurált három bodi az utcasarkon. Kisütötték, hogy el kellene menni a parkba, ahol sok a látni való. El is mentek és az egyik zöld bodi majd

lebámulta a saját fejét. Csodálkozás után megváltottak három jegyet a hullámvasutra és büszkén beültek. Mikor a koesi emelkedni kezdett, szörnyen elsápadt a zöld bodi és kijelentette, hogy ő kiugrik a koesiból, de nem volt rá ideje, mert mire kiugrott volna, megérkeztek az állomásra. A másik két bodi alig birt bele lelket verni. Pihenés kedvéért elvitték az ugynevezett "Joy-room"-ba, ahol az ijedt zöld bodit leültették egy székre. Mikor a gépész észrevette, hogy a bodi leült, rögtön megeresztette a villamos áramot, a pihenő bodi pedig elkezdett ordítani, hogy leszedik róla a nadrágot. A másik két bodi megnyugtatta, hogy ne féltse a nadrágot, mert csak belülről esiklandozzák. A tapasztalások után a zöld bodi száz pengőért sem akart többet tapasztalni. Hazamentek tehát vaesorára, majd vaesora után betértek holmi ködmönlére s jókedvükben háztüznézőbe indultak, de hogy észrevették a nagy ruhás kosarat, hát szépen elszeltek. Visszavonulás közben betértek egy "restórant"-ba és görög-dinnyét rendeltek. A kiszolgáló kést meg villát is adott a dinnyéhez, de a zöld bodi attól félt, hogy az eszeájj is villamos, azért csak úgy meztláb kezét fogott a dinnyével.

CHROMEI JÓKIVÁNSÁG

A Dongó beteglátogatója szerelje fel neked a villamos széket, ha potyán olvasod a Dongót!

FIGYELEM!

Tudomására hozzuk a
DONGÓ ELŐFIZETŐINEK,
hogy akinek ügyes bajos
dolga van

MAGYARORSZÁGON,

de különösen Budapesten,
annak dolgát elintéztetjük a
Dongó

BUDAPESTI MUNKATÁRSÁVAL

aki megbízható, derék magyar
ember.

Aki bármit meg akar tudni,
aki ügyesbajos dolgát el akarja
intéztetni, aki valamit rendelni
akar Magyarországból, az ir-
jon hozzánk bizalommal és
ügyét pontosan, lelkiismerete-
sen elintéztetjük.

Tessék erre a címre írni:

Dongó

1060—25th STREET,
DETROIT, MICH.

VETERÁN PESTA

régi amerikás és Zöldfülü Marci

ELMULT mán a förgyuláj is, akinek nem vót sok értelme, merhogy lóni se lehet, hát mondok mit ér a zijjen üdnepe. Legfejebb zöreg Dongónak vót egy kis üdnepe, merhogy felköszöntötték a születése napján a himlervillei legyek, akik a magyarokér is kitétek. Hát mondok mán csak mégis érdemes itt 25 esztendejig firkálni, merha úgy félig ki is döglük tüle a zember, mégis csak megbecsülik a legyek.

No, de azér nem kell megijedni, mer a zamérikaji magyaroknak mindig csak kilyut a cécóbúl. Ezelőtt senki se törődött velünk, de most agyonszeretnek minket oszt úgy kimuzsikálják belőlünk a dohányt, mind a parancsolat. De hát órájtos ez így, mer mit csinálna itt a za sok nagy ember, akiknek fájintos otomobilja, farmája meg egyebe van, ha néha meg nem mutogatná oszt a zuluságok meg nem írják, hogy ki mijjen fájintos beszédet szavazott. Mer ijjenkor a zuluságok is igen lyók, hogy mondva csinájják a sok nagy embert, akire úgy néznek a zamérikaji magyarok, akárcsak a bornyú a zuly kapura. Persze mikor fizetni kéne a zuluságér, hát akkor elbújnak a parádés nagy emberek oszt a fizetést rábizik a nagy hangra.

Mán éppen ideje vóna, hogy valaki órájtosan szét üssön a nagy emberek köszt oszt ráhuzza a vizes

lepedőt azokra a svindlerekre, akik mindég kibújnak nagy emberkedni, de máskor még a zújokat se mozdítik meg semmijér.

Hírek "Pencelvánia"-ból

DAISYTOWNBAN az egyik bodi meg akart nyiratkozni, de csak úgy ingyen, hanem a borbély azt mondta, hogy fizessen valamit, mert a cégtábláját még nem tette ki, de ingyen azért nem dolgozik. A bodi erre fizetett és alaposan felöntötték a nyiratkozás előtt. A széken ülő bodinak még jó dolga volt, de már a borbély úgy ingadozott, mint szél előtt a nádszál. Ott is hagyta a bodit félig megnyirva, de a bodi nem mert hazamenni és könyörgött a többieknek, hogy reperáljanak valamit a fején, ha istent ismernek. Meg is könyörült rajta egy bodi, s ennek öröme ujjabb tritólás volt, vagyis öt dollárba került az ingyen nyiratkozás.

Avellán nagy vendéglátás volt a minap. Négy "szkeb" bodi látogatta meg az ottani sztrájkoló bányászokat. Valami két óra hosszágig tartott az áldomás, de akkor a vendégek közül kettő beadta a kulcsot. Az egyik befeküdt a tyúk-ólba, a másik pedig lebotorkált a pincébe és ott akarta kipihenni a fáradalmakat. Bele is feküdt szépen egy fészekbe, amelyikben a csirkéket költötte valamikor a kotló. A tyúk-ólban fekvő bodi egyszer megunt a parádét és besompolygott nagy tollasan. Bent azután elszölte magát, hogy ő most is dolgozik. Az öreg bányászok erre mérgesek lettek és nekiestek a bodinak, aki ijedtében térden

állva könyörgött, hogy ne bántsák. Meg is esküdött, hogy többet nem megy el arra a "pléz"-re. A bányászok megkegyelmeztek neki és elszéledtek. Mialatt a gazda kikísérte a bányászokat, a bodi úgy elbújt, hogy alig tudta megtalálni a gazda. A bodi könyörgésére a miszter egy nagy "óberkót" huzott rá és úgy kísérte el a szenes hotelbe, de a négy járdnyi uton a bodi ötször elájult az ijedelemtől.

A hotelben szörnyen könyörgött a bodi a miszternek, hogy védje meg őt. A miszter rá is csukta az ajtót és biztatta, hogy csak fekdjön le bát-ran, de a bodi nem mert elaludni és reggel olyan volt az arca, mintha a koporsóból húzták volna ki. A miszter átment a bodiért és elvitte magához, éppen egy pohár ködmönlevet akart belediktálni, de közben kinyílt az ajtó és belépett négy bányász. A bodi ijedtében kiejtette kezéből a poharat. Reszketett a bodi, hogy no most jön a java, de a sztrájkolók nem bántották. A gazda végül is kikísérte a reszkető bodit a magyar negyed végére és ott utba igazította, de előbb a lelkére kötötte, hogy se a pecsétet, se a jelvényeket le ne vegye, mert másként elcsipik a bányászok, vagy legalább is a sintér. A bodi nekivágott az utnak és két nap alatt vergődött haza a nagy hegyek közül.

KERESTETÜNK

olyan egyént, akiről a szeplőt nem tudjuk eltávolítani, ha az utasítás szerint használja a

HERMAN-féle SZEPLŐ-KRÉMÉT

HERMAN SZEPLŐ CREME CO.

Dep. 5. AURORA, ILL.

ITT AZ IDŐ – MOST VAGY SOHA!

Festésre és építkezésre most van a legalkalmasabb idő. — Festékek és festőkellékek nagy választékban
Festéshez szükséges ecsetek, lajtorják, lenmagolaj (firnájsz) terpentin stb. a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

Építkezéshez szükséges mindenféle vasalást, legjobb minőségű "Barrett Brand" tetőpapírt (Roofing paper) a legjutányosabb ár mellett házhoz szállítjuk. — Drótajtók, drótablakok, csirkeház és kerítésdrótok teljes választékban, öntöző gummicsövek, hozzávaló állványok stb. jutányos áron.
MOST ÉRKEZETT EGY VAGGON KÖEDÉNY 1 GALLONTÓL

20 GALLONIG, KÖKORSÓK ½ GALLONTÓL 5 GALLONIG

Mivel ily nagy mennyiséget vásároltunk, vevőink 10 százaléktól 20 százalékgig takaríthatnak meg, ha most szerzik be szükségleteiket.

GEGUS TESTVÉREK

VAS-ÉS FESTÉK KERESKEDÉSE 8130 W. JEFFERSON AVE

ahonnan a megvett árut kívánatra házhoz szállítják.

KÜLÖNLEGESSÉGEK!

Hazai kasza, sarló, kaszafenőkő, hazai derelyemetsző teljes választékban.

A FINOM ÉS JÓMODORÚ EMBER

IRTA: KARINTHY FRIGYES.

TAVASZSZAL, mikor zsendül a természet, enyhén olvad a hó, olyankor fujdogál az a se hideg, se meleg, lanyha, bágyadt fuvalom, ami orron legyint, mikor barátom, a finom és jómodoru ember, hátam mögé kerülve, diszkrétén és fülemhez hajol és egy kicsit racsolva, félhangon, hogy ne zavarjon nagyon, de nem is egész halkán, hogy azért meghalljam, szóval kimondhatatlanul tapintatosan és diszkrétén, de amellet szerény, ám öntudatos komolysággal ezt leheli a fülembe: "Alázszolgája, Kovács ur, hogy van?"

Mátyás királyról hallottam, hogy jóízűen és egészségesen tudott aludni az ágyuk bömbölése közepett, holmi hadisátorban, ellenben rögtön felriadt, ha valaki suttogni kezdett a sátorban. Így vagyok én barátomnak, a finom és jómodoru embernek a hangjával. Ha valaki rámordít, ha belémlökik az asztalt, ha két ember a kávéház másik asztalánál, nem tudva, hogy én ott ülök, harsogó vitában magyarázza egymásnak, hogy milyen rossz volt a legutóbbi cikkem, hát én ezt észre se veszem, nyugodtan irok, vagy olvasok tovább. De ha barátom, a jómodoru ember, halkán és enyhén oda-hajol a fülemhez és enyhén, mint a tavaszi szél, beleheli "hogy van, Kovács ur?", akkor nekem az idegeim felborzolódnak, az ujjaim végén csomók képződnek, a nyakamon kidagadnak az erek, a talpam bizsereg és a torkomban ellenállhatatlan ingert érzek, hogy hangosan nyeríteni kezdjek.

Barátomnak sima, enyhén rózsaszín, kerekded arca van, orr, száj rendes, fogai épek. Nőktől hallottam; hogy csinos fiu. Miután megkérdezte tőlem, hogy hogy vagyok, többet nem mond, hanem nyugodtan és figyelmesen néz rám és várja, hogy feleljek. Én felelnék is, ha a nyeldekölmben

nem éreznék valami olyan sajátságos hullámzást, amit olyankor érez az ember, ha bemegegy egy hentesüzletbe, mert éhes, vesz öt krajcárért egy rendes piros szafaládét, kimegy az utcára, beleharap a szafaládéba, mire csodálkozva érzi, hogy nem hus van benne, hanem csukamájolajjal folyékonyra gyurt marcipán.

Gyerekkoromban kimentem a konyhába, loptam egy kockacukrot, vízbe mártottam és utána meghempergettem porcukorban, — ilyen hangja van barátomnak, a csemegecikknek, amiket külvárosi kirakatban lát az ember: finom és jómodoru emberek. Vannak ötletes cukor- és cukorból csinált sonka és cukorból szalámi, befestve husszínűre, cukorlibacomb, amire még a zsirt is ráfestik. Az ember meglátja egy tányéron, azt mondja magában, ejnye, vuh, vejh, milyen finom, ripegős-topogósra sült; zsiros libacomb a nyála összefolyik és a gyomrában kiválnak azok a kémiai nedvek, amelyek a libacomb és zsir megemésztéséhez szükségesek, — erre kezébe veszi a libacombot és kiderül róla, hogy cukorból van. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a cukor nincs olyan jó étel, mint a libahus, de ha az embernek valami libacombnak tetszik meg, akkor az ne legyen cukorból; a cukornak legyen cukor alakja és a husnak legyen hus

alakja, — és ha barátom, a finom és jómodoru ember, kívülről úgy néz ki, mint egy rózsaszínre sült, friss, gusztusos borjufilet, akkor miért van olyankor, mikor azt kérdi, "hogy van, Kovács ur?", olyan hangja, mint a milyen hangot ad a frissen gyalult főzőkanál, amivel enyhén langyos, folyékony cukorszörpöt kavargatnak, mikor hirtelen kirántják és erre a zsiros szörp egyet cuppan?

Én nem vitatkozom, hogy ez miért van. Csak annyit jegyzek meg, hogy ha legközelebb a fülemhez hajol és belecsurgatja a fülembe a folyékony és kicsit cukrozott kérdést: "hogy van, Kovács ur?", akkor kiveszem a zsebkésemet, odaadom a kezébe és megkérem, hogy szurja be gyorsan hátul a nyakamba, mert egy kicsit viszket, és ha nem akarja beleszurni, akkor veszek egy marék sót és belemenem a szájába és a fejére paprikát hintek és vitriollal leöntöm és két fadarabbal összemorzsolom a fejét és széttaposom a padlón és aztán nyugodtan megmondom a rendőröknek, akik letartóztatnak, hogy mondják meg a hullának, hogy köszönöm, jól vagyok.

KOZELL JÓZSEF

tudomására adja összes barátainak és ismerőseinek, hogy a
300 Grand Str., cor. 3rd Ave.
alatti saloon helyiséget megvette
és azt ujonnan berendezve
**ÉTTEREM ÉS LUNCH
ROOM-AL**

egybekötve, vendégeit a legjobb
kiszolgálásban fogja részesíteni.
Ne mulassa el meglátogatni ha
Pittsburghba jön.

KOZELL JÓZSEF

300 GRAND STREET
PITTSBURGH, PA.

MURIN JÁNOS

ÓHAZAI PÉKMESTER

325 CONOVER STREET,

DAYTON, O.

Ohio állam egyik legnagyobb magyar sütődeje.
Naponta hazai módon sült, friss kenyér és sütemény kapható a
legolcsóbb áron. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.
EGYEDÜLI MAGYAR PÉKÜZLET DAYTONBAN!

MUFFOL MISKA FŐBURDOS SZAVALATAI

BEÜTÖTT a meleg oszt most mán egymásután gyűnnek a pitnyikek, merhogy sok a panasz mindenfele, de azér pitnyikre meg báldra mindég csak telik. De nem is csuda, mer mit ér a magyar tánc nélkül.

A prászdéli görli meg férhe akart menni oszt a zokos misziszek megvizitálták, hogy táglik-é a görli a férhe menésre. Oszt hogy egy bodi is beléütötte a zorrát a dologba, hát ojjan csárdást kapott, hogy kibillent a zorra a hejjébül.

A munyhali bodi meg igen megjárta, merhogy a miszisz tyúklevest főzött, de a zegyik bodi igen fitymálta, hát a miszter mérges lett oszt ki akarta vágni a bodit, akárcsak a huszonegyet. Így azután a bodi meg gondolta a dógot oszt nekilátott a levesnek.

Dilonvél mellett meg egy kis plézen a zegyik bodi ugyancsak főzi a szeszi frász gyükerbül a teját oszt trittoli a bodikat cefetül. Ő maga meg annyit iszik a tejából, hogy néha majd átjukasztja a padlót a nagy táncba. De csak a bal lábát táncoltati, mer iskolás korába sokszor állt fél lábon, hát így csak egy lábon tanult meg táncolni. De azér úgy jár a verbunkost, akárcsak egy medve oszt ugyan lesi, hogy valaméjjik miszisz jó szemmel nézzen rá. Aszondi, hogy csak az lehet, jó főburdos, aki szeszi frász teját tud főzni.

De nem szavazok mán többet merhogy most mindenfele csak bankvé-táznak meg szavaznak, hát ki törődik holmi magamfajta cingel emberrel, akinek még otomobilja sincs.

A LÓ KÖRÜL

ARÉGI időkben, ha meghal a gazda, a lovat melléje temették; manapság, ha meghal egy ló, a gazda meg eszi tormával.

Az ókorban Minerva, Athene és Neptun azon vetekedtek, mely néven nevezzék el a mostani Athén városát. Az olympusi istenek annak neve után ígérték a várost elnevezni, aki az emberiség számára a leghasznosabb lényt tudja teremteni. Neptun egy lovat teremtett; Athene egy olajfát. Az istenek Athene teremtményét becsülték többre és így Athene lett az új város neve.

Itéletüket így okolták meg az istenek:

A ló becses állat, az igaz. Ahol ló van, ott löverseny is lesz.

Ahol löverseny van, ott lesznek emberek is, akik elvesztik a pénzüket és akkor megbecsülhetetlen szolgálatot tesz egy olajfa, amelyre a szerencsétlen flótás felkötheti magát.

(Akkor ugyanis nem ismerték még a sikkasztás, zálogház, megvágás stb. fogalmakat és bután felakasztották magukat az első veszteség után.)

Caligula a kedvenc lovat kinevezte konzulnak.

Nem értem, hogyan lehet ez után valaki büszke a konzuli címére.

Régen, valahol messze, az egyik lötenyészto országban egy cirkuszigazgató lett a király. Ez 1000 lovat arra idomított, hogy egy bizonyos zenére shymyzzenek. A lovakat aztán eladta a szomszéd állam hadügyminiszteré-

nek. Nemsokára háborúra került a dolog. Egy nagy réten hosszú vonalban álltak szemben egymással az ellenséges lovascapatok. Az ellenség megfujta a kürtöket és rohamra indult. A cirkuszkirály pedig egyszerűen a front elé rendelte a rezesbandát, amelynek zenéjére egyszerre csak shymmyzni kezdett az ellenséges lovasság. Hiába volt az ellenség minden erőlködése, shymmyzve kellett meghalniuk mindannyiuknak.

Diomedes — a monda szerint — emberhussal etette a lovat. Ugylát-szik a széna akkor is drágább volt, mint az emberélet.

A magyarok tudvalevőleg régen te lovon aludtak is, amiáltal ugy megszokták az ülvealvást, hogy mai napig sem tudnak másképpen aludni. Ezért vetik magukat olyan sokan a hivatalnoki pályára, ahol kényelmes hivatali karosszékben ülve alhatik az ember.

Némely arabslónak terjedelmesebb a családfája, mint sok nagy marhá-nak.

— Lovat, lovat; egy királyságot egy lóért — kiáltja III. Richárd Schakespeare drámájában. Ha a valutánk még egy-két évig esik és a "hátarjavító" bizottság ténykedése folytán országunk még egy két évig csonkul, akkor igazán lehetséges, hogy nem ér többet az ország mint egy angol telivér.

(Bechtold)

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS
MINYA
SZIKLA

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401—403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

A BANKÓ

MOSTANÁBAN nem is képzelhető, hogy az embernek az egy forintost fel ne váltsák. Valaha Selmeceen még az én diákkoromban, ha egy forintost akartam váltani, ahhoz a esinyhez kellett folyamodnom, hogy végigütöttem a fazekasok portékáján a botommal: két-három fazék és néhány serpenyő összetört. A fazekas felugrott indignációval. Az ember odanyújtotta neki a forintost nyájasan, hogy "adja ki a többit". Ez volt az egyedüli pénzváltási mód.

Ez abból az időből származik, amikor nem volt elegendő aprópénz.

Még régebben épen ellenkezőleg, csakis apró pénze volt az embereknek. Az óriási lapos kétgarasosok uralkodtak. Akkor még jobban kimélték a papiroost, mint a rezet. Igaz, hogy kemény tallér és huszas is sok forgott, mindamelllett jámbor öregapáink rá voltak szorulva, hogy amikor bevásárolni mentek a boltokba s egy-kétszáz forintot kellett magokkal vinniök, egy szolga görnyedezett a hátuk mögött a rettenetesen súlyos tarisznya alatt, melyben a pénz volt.

A kormányok bölcsessége belátta ennek következtében, hogy ezeket a terhes tarisznyákat le kell vennie a szegény alattvalók válláról s így lett uralkodó a bankjegy, melynek az lett a neve "fekete bankó". Még ma is káromkodnak az aggastyánok, hogy ez a bankó egy reggelen úgy ébredt fel, mint "aprópénz".

Valami nevezetes változás aztán nem is történt egész a Kossuth-bankóig. Ennek örültünk csak igazán. A saját papirunkra nyomattuk a saját képünkkel. Ez aztán igazán "doma robiansis", ahogy a híres Madarász László szerette mondogatni.

Hanem ez is csak bankó volt, ez se becsülte meg magát, sőt tovább ment a fekete bankónál is. Ez egyszer szépen megkötötte magát, hogy ő feladja a szolgálatot, ő többé szentnek se lesz esereeszköz.

Ebből a korból való az adoma, hogy a losonezi vásárról hazajött férjét így fogadta a paraszt-asszony:

- Eladta-e kend az ökröket?
- El én.
- Ugyan mit kapott kend értök?
- Háromezer forintot.
- Jézus Mária, mit csinálunk mi annyi tenger pénzzel?
- Hát ködmönt vettem érte neked.
- Ugyan hogy volt?
- Kileneszáz forint.
- Megbolondult kend? És a többi pénz?
- Kifizettem vele a zsidónál az adósságunkat.
- Hát még?
- Megvertem tetejébe, mert nem akarta elfogadni.
- Hát a többi pénz?
- Azon meg almát vettem a gyerekeknek.
- Szent menyeyi szüzeeske! Hogy hozzuk haza azt a sok almát?

— Mind ott van fiam a kis kézikosárban a löeshöz kötve.

Igy lett a Kossuth-bankóból pénz helyett inkább reliquia, amit nem a bugyellárisában hordott az ember, hanem az eszterhaj alá rejtegetett.

Utána következett az "Erzsike-bankó". Egy szépséges asszonyi arc volt rajta. A nép ráfogta, hogy az Erzsébet királyné képe. Így mégis csak jobban megszivelte a zsebében.

Az Erzsike-bankót felváltotta a "zöldhasu bankó-nóta". Reménység színe a zöld, de a kétfejű sas rajta ült még feketében, csak hogy már nagyon apró volt.

Mig végre két év óta itt a kék bankó a "két-nyelvű".

A kétfejű sas már nem ül rajta — de még mindig az eszi nagy étvágygyal.

Mikszáth Kálmán.

ÉRTESETÉS

DUSIK ISTVÁN ur fel van hatalmazva Nanty Glo (Pa.) és környékén a Dongó beteglátogatására.

Clevelandban az öreg Laczkót
Jól ismeri minden magyar;
Keresse föl "dráj szalonját",
Ki "száraz" sört inni akar.
Kufferját is elmuffolja
Laczkó truckja nagyon hamar.

LACZKÓ JÓZSEF, 8107 Rawlings.
Cleveland, O. Tel. Princeton 2366-E

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
AZ ALLAMNÁL

és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi
Magyarországi és itteni peres ügyek gyors
tanács és hójójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL.
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

MAGYAR FARMEREK

IRJANAK ROGTON

mindazok, akik teljes fölvilágosítást óhajtanak arra nézve, hogy miként juthatnak földhöz, NORTH DAKOTA állam legjobb részén levő magyar telepen. Elsőrangú, jó fekvésű föld olcsó áron. Csakis 200 magyar családnak van hely. Kérdezzen bármit, amit tudni akar. Vasutak és városok közelében van a telep. Finom krumpli, zöldség és buza tenyésztésre való föld. Irjon még ma erre a címre:

MAGYAR COLONIZATION CO.
319 Jackson Str. St. Paul, Minn.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI AR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—26th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

BEKÖSZÖNTÖTT a nyár, aranyzinüvé váltak magyar földön a kalászkok s a földmivelő ember beleakasztotta suhanó kaszáját az érett vetésbe. Talántán, nóta is csendül, talán a pacsirta is meglibben a szorgosan aratók felett, de a magyar földön még sem az az élet, még sem az az aratás, ami volt hajdanta. Mert a verejtékkal arató magyar földmivesnek minden suhintásnál eszébe botlik a keserű kérdés: kinek arat, miért arat?

Mindig keserves, mindig nehéz volt a magyar földturó ember élete, de most csak még nehezebbé lett, mert hiszen a véres verejték eredményét el kell fizet-

getnie idegeneknek, akiknek egyedüli érdemük az, hogy könyöküket odadörzsölték a győztes hatalmakhoz, amelyek most a sokszor hangoztatott demokrácia és népszabadság szent nevében a kilencedik bőrt is lenyuzzák a legyőzött országok népeiről, akiket hangos pattogással kergettek vágóhídra a császári ostorok.

Németország a teljes csőd szélén áll, a német márka szinte hihetetlenül lezuhant s ez a zuhanás magával rántja majd a többi legyőzött országokat is, elsősorban pedig Magyarországot, mert hiszen Ausztria régóta kolduskenyéren tengődik. A jószívű franciák nem akarnak engedni és szigoruan követelik, hogy a németek fizessék a rengeteg pénzt, akár tudják, akár nem. Nem törődnek azzal, hogy Németország bukása esetén tönkre megy az egész Európa és így maga Franciaország is, vagy pedig az agyonnyomorgatott népekből kitör a végső elkeseredés, amely a markokba nyomja újból a gyilkot és garmadátkba mészárolják egymást az örületbe kergetett népek.

Megnyílt a magyar nemzetgyűlés, amely azzal kezdte működését, hogy felemelte a képviselői napidijakat. Hát a kezdet mindenestre nagyon biztató. Az agyonsanyargatott országnak ugyanis az volt a legfájdóbb sebé, legégetőbb kérdése, hogy miből élnek meg a derék honatyák, akik a multak tanúsága szerint elsősorban azért gyűltek össze, hogy hosszú hónapokon át alaposan kicsépeljék az üres szalmát.

Az unalmas ugorka-szezonban az amerikai magyarság nem maradt kellő mulattatás nélkül. Itt

van Baltházár, debreceni ref. püspök, aki tőle telhetőleg igyekszik gyűjtögetni a debreceni református kollégium céljaira, ami nagyon dicsérendő dolog, mert hiszen a megcsonkított Magyarországnak nagy szüksége van mindenféle iskolára. Kívánatos lenne, hogy minél nagyobb összeget gyűjtsön a kollégiumra, de a jelek arra mutatnak, hogy parádékra sokkal többet költ el az amerikai magyarság, mint amennyit ad a kollégium céljaira. A jeles vendégnek sok-sok töltött káposztás banket-et kell végig-ennie, sok "kiváló hazánkfia"-nak dörgegelmes beszédét kell végigszenvednie, hogy végül megtanulhassa azt, hogy itt is sokkalta több a beszéd, mint a cselekedet.

Az ünnepi alkalomra teljes pompával és tágra lélegzett tüdővel, no meg fényesre festett gépkocsikkal vonultak ki az amerikai magyarság "nagyjai" közül azok, akik a hétköznapokon semmiféle kötelességeket nem ismernek, akik a saját önző céljaikon kívül semmi egyébbel nem törődnek, de parádék alkalmával kikönyöklük maguknak az első helyeket és hosszúra nyújtott nyakkal igyekeznek tudomására hozni a jámbor tömegnek, hogy ők is ott vannak, még pedig az első helyen, sőt egyenesen azért jött a kiváló vendég, hogy kezet foghasson velük.

A jámbor magyarok pedig szokás szerint nagyokat bámulnak, éljeneznek, tapsolnak és a munkás hétköznapokon odahordogatták verejtékes keresetüket ezeknek az ünnepi páváknak, míg a hétköznapokon is értük dolgozók, értük tülekedők — ha éppen ugy tetszik nekik — felfordúlhatnak éhen.

HIMLERVILLE ÉS EGYEBEK

A DONGÓ jelen száma gyalázatosan elkésett. Képzem, hogy az előfizetők egy része (különösen is a hátralékosok) alaposan összeszidta az öregapámat velem együtt és a nálunk megszokott jóindulatnál fogva kisütötte, hogy elloptam a pénzt és most majd nem küldöm a Dongót. A 25 évi ujságoskodás alatt szerzet nagy vagyonnal boldogan visszavonulok és lógatni fogom a lábaimat éltem végéig.

Hát káromkodni lehet, de megijedni már nem kell. Az előfizetők nem káromkodhatnak jobban a Dongó kérése miatt, mint ahogyan én káromkodom a sok hátralékos miatt, mert hiszen elsősorban ők az okai a késésnek, meg az én bajaimnak.

A Dongó mult számában megírtam, hogy nem bírom tovább az írást. A 25 esztendő alatt sok-sok milliónyi sort írtam meg és a jobb kezem egyszerűen megtagadta a további szolgálatot. Rettenetes író-görccseim vannak és nem bírom a könnyű tollszárat.

El kellett valahová mennem, hogy megpihentessem a kezemet, hogy ne kelljen írnom legalább két hétig. Elmentem tehát Himlerville a magyar bányászokhoz, akiknél csaknem padra került a bőröm a mult esztendőben. Elmentem oda, mert így pénzbe nem került az ottlevés, azonkívül pedig saját szememmel akartam meggyőződni arról, hogy mit is csinálnak, hogyan is állnak ott azzal a magyar bányával, amelyről én annyi sok szépet, biztatót írtam egy év előtt s amelynek úgy neki ripakodtak egyesek, hol szóban, hol pedig írásban.

Majd a jövő számban sok mindent elmondok a magyar bányáról. Egyelőre csak azt akarom jelezni, hogy minden részvényes nyugodtan alhatik, mert a pénzét most már nem fenyegeti semmi

veszedelem. A bánya hatalmasan ontja napról-napra a szentet s ha így megy még egy esztendeig, akkor a meglevő tartozások nagyobb részétől megszabadul a vállalat. Az összes irkálások és hangos beszédek hiábavalók, mert a magyar bányatársulatnak sem ártani, se pedig használni nem lehet többé magyar berkekben való hujántozásokkal. Annyit érnek csak mindezek a dolgok, mint mikor a kutya megugatja a holdvilágot.

Hogy a 25 esztendő írásban görcsbe zsugorodott ujjaimat kiegyengessem, elmentem a bányába egy kis "ladolás" irányában. A Domokos Mócsi bodim "rum"-jában meg is ladoltam nagy verejtékezéssel egy kárét, de az a rosszmájú Kósa bodi, aki a szentet mázsálja, először is "megdekolta" a szenemet, azután pedig kisütötték, hogy mint "virtigli májner"-nek 75 centet kell fizetnem a doktornak, 35 centet a kovácsnak, 50 cent a "dekolás" után járó büntetés, vagyis ráfizetek a "ladolás"-ra, akárcsak a Dongó-csinálásra.

De azért azt mondom, hogy ha a Dongó hátralékosai tovább is nem fizetnek, akkor összeszedem magam és a 25 esztendő ujságírói jubileumom tiszteletére inkább elmegyek "ladoló"-nak a bányába és nem folytatom tovább ezt a gyönyörű ujságos mesterséget, amely író-görccsön kívül nem hoz egyebet.

A Dongó július 15-iki száma néhány nap alatt követi az elkésett július elseji számot, de még egyszer kérem úgy a hátralékosokat, mint a betegeket szépen megtartogató beteglátogatókat, hogy fizessenek már egyszer, mert a görccsökből még a Dongó sem élhet meg.

A Dongó kérése miatt pedig ne káromkodják senki, mert amit

majd a jövő számban megírok tapasztalataimról, az kárpótolni fogja az amerikai magyarságot mindenféle késedelemért.

Mit irnak az előfizetők?

Elnézést kérek, hogy sokáig késsem az előfizetéssel, de egy évnél tovább nem dolgoztam és csak most kaptam a második pedát, amiből itt küldök négy és fél beteget, vagyis másfél évi előfizetést. Székely magyar szeretettel

Alliance, O. Simó Domokos

Itt küldöm a betegeket, mert már régen fenyeget a kereszt. A potyásoknak azt kívánom, hogy látogassák meg őket sorban a száraz apostolok.

Racine, Wis. Makó Lajos

Mellékelem a 3 beteget, tessék őket megorvosolni. Ugyan én is meg tudnám tenni, mert nálunk is van hat kis Dongó, de azért a Dongótól mégse szeretnék megválni, mert az legalább megvigasztalja az embert.

Canada Laki János

Százsoros engedelmet kérek, hogy ez ideig nem küldtem be az előfizetésem, de nem igen tehettem, mert egy éven át nem dolgoztam, azonkívül kihoztam családomat az országból és az is sokba került. Ez év március 23-án meghalt a kedves nőm, újból csak sokba került orvos, kórház és temetés. De most már dolgozok és itt küldöm a 3 beteget, mert egy igazi magyar laptól nem akarok elmaradni. Isten áldását kérem a Dongó szerkesztőjére és családjára.

Toledo, O. Maroda József

Küldöm a 3 beteget, hogy eleget tegyek a kötelességemnek, mert én igaz és hű tisztelője leszek az öreg Dongónak, amíg csak él és amíg én élek. Kívánom is, hogy a magyarok tiszteletben tartsák Kemény Györgyöt, ameddig csak él, de még azután is. Rajta leszek, hogy kerítsek itt egypár előfizetőt, mihelyt dolgozni fogunk.

Harco, Ill. Sivák András

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

3320 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Kendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. Vasárnap 2-5 óráig

Verhovay Segély Egylet

HAZLETON, PA.
ALAKULT 1886 ÉVBEN.

Év	Fiókok száma	Taglétszám	Tiszta vagyon
1886	1	18	\$ 0.00
1910	151	9.145	41,343.35
1915	282	20.723	164,388.56
1921	335	21.740	326,453.41

AZ EGYLET 1910 ÉV ÓTA

\$2.055,000.00

AZAZ **KÉTMILLIÓ ÖTVENÖTEZER** DOLLÁRT FIZETETT KI HALÁLESETI SEGÉLYEKRE.

Gondolt-e Ön is arra, hogy
ha holnapra meghalna, mi
lenne családjával???

Keresse fel a legközelebbi fiók titkárát vagy írjon a fenti címre,
s kérdezze meg, hogyan biztosíthatja magát betegség és halál esetére.

Tegye meg ma, lehet, hogy
holnap már késő lesz.

“SAMU” SZTRÁJKOL

Kedves Nénik és Bácsik! Mindenfelé sztrájkolnak az emberek. Sztrájkolnak a bányászok, a vasutasok, a takácsok és így tovább. Mindnyájan több fizetést akarnak és azért mondták ki a sztrájkot. Már most mit csináljon egy magyar ujságos, aki nemcsak hogy nagyobb fizetést nem kap, hanem egyáltalán nem kapja meg a fizetését? Én ugyan csak inas-ujságos vagyok, de megmutatom, hogy tudom a rendet és ezennel bejelentem a sztrájkot. Most ugyanis nyár van, amikor valósággal feiforr az ujságos agyveleje, míg kieszel valamit, hát legjobb ilyenkor sztrájkolni. Majd kikaparok egy csomó gilisztát, fogok egy pár halat és nem hal éhen a familia. Valakinek csak ki kell keresnie az élelmet, ha már az öreg Dongó nem tudja kikeresni ebben a parádés jubileumi évben. Ha pedig már a halászat se fog menni, elmegyek Himlerville-re legyet kergetni. Az is többet ér, mint az ujságcsinálás.

Hírek “Nyul Győziből”

A ROEBLINGI drótyárban dolgozott az egyik trentoni bodi, aki nem áll valami jó lábon az ánglius nyelvvél. A “fórman”-ja valamit meg akart vele csináltatni a “fanesz” tetején, csak hogy 12 láb magas volt a tető, a létra pedig csak három láb hosszú. Mikor a létra elfogyott a bodi alúl, belekapaszkodott a bodi a csatornába és úgy akart felkapaszkodni. Mikor a “fórman” meglátta, rákiáltott, hogy ő nem küldte a menyországba. A bodi hirtelenül nem tudta, hogy mit csináljon. Egy darabig fityegett, majd pedig úgy tett, mint a lajhár: ledobta magát és olyat nyekkent a szájakon, hogy hetekig nyomta az ágy szalmáját.

Az alpha bodik elindultak Belvederre a “második papir” irányában, de persze akkor még csak a folyamodványt vitték. Hazatérőben betértek egy házhoz és alaposan beszedegettek a holdvilágból. Az egyik tanu úgy bedurrantott, hogy látható módon tette le az esküt, azután epdig elaludt a széken. Mikor felébredt, ijedten

látta, hogy egy kis fekete kutya csóválja előtte a farkát. Azt hitte, hogy ő esküdte ki a fekete jószágot. Szaladt is haza rögtön és azt mondta a misziszének, hogy azonnal hívasson doktort, mert neki nagy baja van. Azóta nem tanácsos megkérdezni a boditól, hogy ugat-e már a fekete kutya?

New Brunswick-on lagzi volt és az egyik zöld bodi ugyancsak mondogatta, hogy ő majd megmutatja, miként kell a csárdást járni a menyasszonnyal. De közben beszedett a ködmönlévből és a menyasszony helyett a székkal járta el a csárdást. Később versenyt akart inni az egyik bodival és azt akarta bemutatni, hogyan repül a fecske, de repülés helyett négykézláb mászkált az udvaron. Egyik bodi megsajnálta és ölben vitte fel a házba, ahol másnapig aludt a bátor bodi, aki megfogadta, hogy nem lesz többet fecske.

A new brunswicki miszter alaposan beszedett és hazatérőben úgy megölelte a telefon-oszlopot a miszisz helyett, hogy alig birták elválasztani az oszloptól.

KERESTETIK

AZON MAGYAR MUNKÁS, aki még nem gondoskodott a maga biztonságáról és családja jövőjéről.

LÉPJEN BE TAGNAK AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGBE,

ahol betegsegélyt, csonkulási segélyt, aggkori segélyt biztosíthat magának, **CSALÁDJA RÉSZÉRE PEDIG 1000 DOLLÁR HALÁLESETI ÖSSZEGET.**

Nők és gyermekek is beléphetnek. Beállási díj 2 dollár, havidíj korszerint.
Cim:

Amerikai Magyar Segélyző Szövetség

1412 STATE STREET,

BRIDGEPORT, CONN.

BOHÓC

érdekes, mulattató, tartalmas magyar vicclap.
Szerkesztője a Dongó olvasói előtt jólismert

BECHTOLD J.,

aki a Dongó budapesti munkatársa.

Az ügyesen szerkesztett

BOHÓC

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.

CIM A KÖVETKEZŐ:

III. ESPLANADE SZÁLLÓ

HUNGARY

BUDAPEST

A LAPIS PÉTER ESZE

A BIBLIA szerint az első emberpárnak ugyancsak jó dolga volt a paradicsomban. De nem is esoda, hiszen husvét táján Ádám apánknak nem főtt azon a feje, hogy ugyan milyen kalapot vásárol majd Éva anyánk? A "bukják" szoknyával se volt sok baj, mert hiszen ott voltak a paradicsomi fügefák és azokból kitelt minden. Akkor ugyanis az volt a divat, hogy a fügefalevélről eltekintve, tetőtől talpig mezitláb parádézott az első emberpár. De könnyű volt nekik. A szomszéd asszony nem lesett át nagy kíváncsian a paradicsom kerítésén, hogy ugyan mennyibe is kerülhetett "miszisz" Ádám legújabb fügefalevele?

Meg azután ettől eltekintve a főzéssel és a mosogatással is kevés baj volt a paradicsomban, a miből megint Ádám ősapánknak volt az a haszna, hogy kedves neje haragjában nem vágta fejéhez a leveses tálat.

Mindezek felül pedig nem voltak a paradicsomban se házibarátok, se pedig "főburdosok," így azután Ádám ur adhatta a bankot és alhatott, akár csak a közmondásos bunda; mert hiszen a faluban nem dalolták róla csufondárosan a nótát, amely szerint:

"Mig a gazda álmát alussza:
Feleségét szomszéd csókolja"...

De jött a kigyó, elbolondította Éva asszonyt és vége szakadt Ádám ur nyugalmának. Jöttek a napi gondok, a munka, az új kalap, a leveses tál, a seprű és az után a kigyó képébe bujt ördög cimborái: a házibarát és a "főburdos".

Lapis Péter is úgy élte világát, akárcsak Marci Hevesen. Ha Éva anyánk nem hallgatott volna a kigyóra, meg azután a Lapis Péter felesége Sánta Csülöknére, hát Lapis Péter is alhatta volna az igazak álmát. Csakhogy Sánta Csülökné megjárta Amerikát, a hol lapáttal szórják a pénzt. Adta is a tanácsot Lapis Péternének:

— Hát úgy-úgy lelkem tik még fiatalok vagytok, hát csak menjetek ki Amerikába. Az urad dógozni fog, te meg tarts embereket. De tarts, mer így gyün a pénz a házhoz.

A nóta vége az lett, hogy Lapis Péter eladta a két lovat meg a tehenet és csak kikerültek ők is Amerikába, ahol Péter gazda hamarosan bekerült a munkába, az asszony pedig embereket tartott, mert hogy

Sánta Csülökné is így "kommentálta."

Jól ment egy darabig minden, akárcsak a paradicsomban. De hát a paradicsomban is akadt kigyó, meg azután Lapis Péternének is volt szomszédasszonya, aki nemcsak azt nézte a kerítésen át, hogy milyen a Lapisné új kalapja, de egyebet is meglátott. Nem is állt meg benne a szó, meg is mondta egyszer Lapis uramnak:

— Hej, szomszéd, jó lesz befódozni a sövényt!

Mivel pedig szóról ért az ember, hát Lapis uram is pedzette az ügyet. Eleinte ugyan mörkálta magát, ki is tört belőle a büszkeség, s odavágott a szomszédasszonynak:

— Mindenki seperjen a maga háza előtt!

Igy megmondogata. Haragosan megmondogata, de azért a kétség ugyan mardosta a szügyét. Mert hát szemrevaló az asszony, meg azután az ördög még Amerikában sem alszik.

Szóval: belebujt a bogár Lapis Péterbe, rágta is, akárcsak a cserebogár hernyója a káposzta gyökerit. A munka se ment, az étel sem izlett, meg aludni se tudott Lapis Péter. Egyszer azután kitört belőle a lelki tusakodás. Odaszólt az asszonynak:

— Marink, azt gondoltam, hogy elmennénk másfelé. Itt mán rosszul mén a munka!

Az asszony nagyot nézett a szóra. Nem tudta ugyan, hogy mi szól az emberéből, de asszonyi ösztönével megérezte, hogy valami bujkál benne. Az ember tovább vitte a szót:

— Eladjuk a butort, oszt elmegyünk Piccburgba. Meguntam a majná, ahol sosincs nappala az embernek.

Igy beszélt az ember, de csak nem nézett az asszonya szemébe. Kerülte a tekintetét, mert attól tartott, hogy a sűrű nézésű asszony kiolvassa a szeméből az eltitkolt gondolatokat.

Erre azután pattogni kezdett az asszony. Csupóre tett kezekkel rakta szaporán a szót:

— Hát mit kerülgeti, akárcsak a macska a forró kását. Ha valami nyomja a begyit, hát mondja meg ápertén. De én amondó vagyok, hogy nem mozdulok innen! Még akkéne, hogy ezt a kis szegénységünket elprédáljuk semmiért.

Az emberben is fölgaskodott a virtusa a pattogó beszédre. Furták, faragták oldalát a féltés ördögei. Most már szinte megbizonyosodott,

hogy mégis csak igazat szólhatott a szomszédasszony. Már most csak az a kérdés, hogy a "burdosok" közül melyik vetett szemet az asszonyra. Nagy dübörgéssel száguldott benne a méreg szekere. Ököbe szoritotta kezét, s nagyot ütött az asztal végére.

— Hát én meg amondó vagyok, hogy mégis csak elmegyünk!

Az asszonyba beleszorult a további pattogás a nagymérges ökölcsapás után. Észrevette, hogy itt nem lesz jó tovább ellenkezni, olajat önteni a tüzre. Inkább elővette a legveszedelmesebb asszonyi fegyvert: a könnyeket. Marékra kapott kötényével törülgette szemeit és sűrű orrszippanások közben mondogatta nagyalázatos megadással:

— Hát a kend dóga!.. Hát a kend dóga!..

Az asszonypihegésre engedett valamit Péter gazda a méreg nadrágszóján, de azért csak ember maradt benne az elhatározás. Nem magyarázkodott sokat, hanem utnak indult és valamelyik szomszédnak eladta nagyhamar az egész szegénységet. Mikor az áldomás után hazament, éppen vacsoránál ültek az emberek. Leült és kanalazás közben némi köhögés után így adta a szót:

— Hát, emberek, nézzenek valami más kovártéj után, mer mink hónap megyünk Piccburgba!

Nagyot néztek az emberek a beszédre. De mivelhogy mindenféle dolgok megeshetnek a világon, hát ebbe is belenyugodtak volna. Hát elmennek. A vándor magyar sorsa ugyanis egy: ma itt, holnap ott. Csak Bányog Ferkóból szólt ki a vélekedés ilyenformán:

— Hát én meg elmék kentekkel Piccburgba!

Az emberek nyugodtan szüresölték a bádogg kanalakkól a levest. Nagyobb rázkódást a Ferkó szava sem okozott náluk. Megy, hát megy. Az ő dolga. De nem így Lapis Péter. Egyszeriben cigánykereket hányt benne a méreg, amit az áldomásnál megivott ital is tüzelt benne. Hirtelenül nem is tudta, mitévő legyen. Legjobban szerette volna fölkapni az asztal közepéről a tálat a forró levestel és odavágni azt a Ferkó fejéhez. De azután lassankint elült benne a méreg. Mialatt fogai közül kiszírpantgatta a husdarabkákat, helyére zökkent nála a magyar királyi ész.

— Hát ez az! — gondolta magában. — No majd ellátom én a baját!

Az este folyamán nem sok szó esett az utazásról. Az emberek összerak-

ták a holmijukat, s azután lefeküdtek abban a megnyugvásban, hogy "még sose vót úgy, hogy valahogy ne lett volna."

Lapis Péter keveset szólott, de annál többet jártatta az esztét. Forgott az ágyban, akárcsak a megszózott pióca, míg az asszony gyakorta sóhajtott, ami még nyugtalanabbá tette az embert.

Hajnalba elbucsztak az emberek, csak a Ferkó gyerek maradt otthon. Lapis Péter szokatlanul jókedvű volt, mint aki jól végzett valamit. Csöndesen füttyörészve rakosgatta a holmit, a mit magukkal visznek. Az asszony a nagy "kufertot" is vinni akarta, de az ember ellenkezett.

— Sokat kell érte fizetni, meg azután ezt is eladtam.

Hát így beleegyesült az asszony. Pedig sajnálta; mert olyan jól csukódott, oszt a pénzt meg a többi vagyont úgy el lehetett benne tartani. Kár érte. No, de majd lesz más Piccburgban.

Indulás előtt Lapis Péter elnógatta az asszonyt egy kis bucsuzkodás irányában. Ő majd addig eligazítja a holmit az állomásra, mármint a "dipóra." Mikor az asszony elment, az ember kihordta a holmit az udvarra. Bágyog Ferkó készséggel segített neki. Mikor már minden rendben volt, Lapis uram hirtelenül a homlokára csapott:

— Hopp, nagy baj van, öcsém! Most jut eszembe, hogy az asszony ott felejtette a gyűrőjét a nagy kufertban. No csak, öcsém, te fiatalabb vagy, hát ugorj csak be a kufertba, oszt keresd meg!

A Ferkó gyerek nem sokat kérte magát, katonásan beugrott a bárkához hasonló ládába és lekuporodott, hogy megkeresse a drágalátos gyűrőt. Lapis uram csak erre várt. Hamar becsapta a födelet és rácsukta a legényre. Ezzel sarkon fordult és ment kifelé. Az ajtóból még visszamordult egyszer:

— No, te se gyűsz Piccburgba!

Valahol a tizedik szomszédban megtalálta Lapis az asszonyt.

— Gyerünk, mer itthagya a trén! — sürgetőzött az ember.

— Hát Ferkó hun maradt? — csodálkozot az asszony.

— Ferkó?! Hát kiment előre a "dipó"-ra.

Igy azután kiballagtak. A félszemű mészároshoz beszólt Lapis, hogy szedje föl az udvarról a holmit, de rögvést. A kulcsot pedig beadta a földinek, aki megvette a butorfélét.

Az állomáson az asszony ugyan nyugtalanzkodott, hogy hát hová is lehetett a Ferkó gyerek. De az ember egyre nyugtatta:

— Sose féld. Majd elgyün! Ha meg nem gyün, hát ittmarad.

Aminthogy ott is maradt. Mikor úgy jó fél óra mulva elment a szomszéd a megvásárolt butorért, majd hanyatesett ijedtében. Hirtelesen azt gondolta, hogy kísértetek járnak az elhagyott házban. Össze-csöditette a szomszédokat, s végre mégis csak kinyitották a ládát, amelyben átkozottul dörömbölt valami.

A kinyitott ládában ott szuszogott Bágyog Ferkó, akiről úgy szakadt a veriték, akárcsak a furmányos lóról a hab. A bámuló szomszédok nem értették a dolgot és elkezdtek ostromolni, hogy miként került a ládába. De Ferkó csak egy nagyot sóhajtott:

— Aggyanak egy kis vizet!

És mikor a hideg viz után kissé nekieződött, szép lassan kimászott a ládából és szó nélkül otthagya a kíváncsi szomszédokat. Elment nagy fejlgató menéssel, mint akinek kenderföld nem jutott.

*

Hát így intéződnék el néha napján a kis emberek nagy bajai, míg a nagy emberek sokszor kis bajok miatt is beveretik a kis emberekkel az egymás fejét.

KEMÉNY GYÖRGY

Magyarországi rovat

Szerkeszti: Bechtold J. Budapest

NEM ÉRTEM, mi lett ezekkel a tojásokkal. Eddig mindig volt bőven és most egyszerre tojnak nekünk a tyukok tojni. Itt tenni kell valamit. Nem lenne talán jó a kukoricát egy kevés Hunyadi János vízzel leönteni? Egyáltalán: hatalmában van-e egy ilyen tyukállatnak nem tojni, amikor rájön a tojás? Ha igen, akkor a tyúkok akadékoskodásával, egy nyílt tojássztrájkjal állunk szemben. Hol a statáriális eljárás?

Talán jó lenne, a Tudományegyetem állattani doktorait a fa-

lura küldeni, fölvilágosítani a tyúkokat az összetartozás szükségességéről és a falu és város széthuzásából származható veszélyekről. Avagy adjon példát a kormány! Hiszen közismert, mennyire ragályos a példa. (Pl. az ásitásnál). Rendelje föl a kormány a tyúkokat Budapestre, üljön közjük és mutasson példát!

Ha pedig szép szóval nem lehet eredményt elérni, akkor egyszerűen erőszakot kell alkalmazni és ki kell a tojásokat egyszerűen rántani! Vagy lehet talán a tyúkokat forró keserűvízzel táplálni, amely esetben főtt tojást kapnánk, ami ebben a széninséges világban csak üdvös lenne.

Még valami: nem lehetséges, hogy a garni szállók lefoglalása miatt a vidék tyúkjai szolidaritást vállaltak a pestiekkal?

*

Nagyon zsufoltak mostanság a vasuti kocsik; nagyon nehezen lehet helyet kapni.

Egy úr Budapestről Szegedre utazott. Nagyon fáradt volt, mert már több napja nem aludt. (Meg kell jegyezni, hogy a zsidókat ki nem állhatta és bántotta őket, ahol csak tehette.)

Megrohanta a vasuti kocsit, benyitott a fülkébe, de már sehol sem talált ülőhelyet. Az egyik fülke sarkában egy szegényesebb, gyámoltalannak látszó zsidót látott ülni.

— Nézze, kedves barátom, — szólt — engedje meg, hogy leüljek a helyére; Szegeden, ha kiszállunk, kétszer annyit fizetek magának ezért, mint amennyit fizettem a jegyemért Budapestről Szegedig.

A zsidó belement.

Szegedig jól kialudta magát az antiszemita és a végállomáson szó nélkül kiszáll.

— De uram, — tiltakozott a zsidó. — ön azt mondta, hogy jegye árának kétszeresét fizeti nekem az ülésért!

Az úr erre megállt, benyult a belső zsebébe és felmutatta a — vasuti szabadjegvét.

A "SZALONOS UR"

IRTA: KEMÉNY GYÖRGY

AZ AMERIKÁBA került magyar-ságnak legalább hetven százaléka őstermelő, földdel bajlódó ember volt az óhazában. A földet mivelő, a természet ölen élő magyar ember pedig lekicsinyli, csak úgy félvárlól nézi a mesterségekkel foglalatost, de még inkább a boltost és a korcsmáros. A mesterségekkel bajlódónak még csak megadja a "májszter ur" titulust, de már a boltos és korcsmáros rendszerint csak "zsidó" előtte, akinek kidukál a melléknév, amelyben vajmi ritkán van köszönet.

A mesterember, a boltos és a korcsmáros rendszerint máshonnan vetődik a faluba, amelynek szemében mind-egyikük csak holmi "gyüttment," vagy "ugykerült," sőt néhanapján "sehonnai". Aki azt gondolja, hogy csak az Eszterházyak, a Zichy-ek, Andrássyak és a többi ösmágnások büszkék a családfájukra, az nagyot téved. Az évszázadok óta egyugyanazon helyen lakó, egyugyanazon darab földet turó magyar földmives éppen olyan rátarti, sőt talán büszkébb, mint amazok. Igaz, hogy jussa is több van hozzá, mert évszázadokon keresztül mindig csak ő élt és halt a hazáért, bár az "isten kegyelméből" való hatalmak folyton csak a leki-csinylő "paraszt" elnevezéssel tisztel-

gették az őstermelőt, akinek nem a kutyák jóvoltából került a nemessége, hanem aki nemesi oklevelének buza-termő sorait maga huzta meg a jóságos magyar földön.

Elég az hozzá, hogy a magyar nép nagy többsége földimádó és nem sokra becsüli a más foglalkozásbelit. Még a tanult embert is csak holmi "pennarágó", meg "tintaköpő" neveken emlegeti, s a jegyző ur előtte az egyedüli tekintély, mert az méri ki a "porciót."

Az Amerikába került magyar azonban alaposan megváltozott. Az ekeszarv helyett kalapácsot, csákányt és vasöntő kanalat nyomtak a markába. És ezt is kibirta, merthogy a magyar ember sok mindent kibír, csak ahhoz nem tud hozzászokni, hogy előre fizessen holmi újságokért, amit se meginni, se megenni nem lehet.

Miután pedig új munkakörbe került a magyar, s miután az ital irányában is érdeklődött, a régen te lenézett "zsidó" foglalkozáshoz is hozzátörődött. Mai napság már alig van olyan mesterség, vagy üzletág, amihez a magyar hozzá ne fogott volna, de az amerikai magyar üzletemberek őse a "szalonos ur" volt, sőt mai napság is a legtöbb üzletes magyar a korcsmárossággal keresi nemcsak kenyerét, hanem azzal szerzi vagyonát is, ami a körülmények szerint nagyon váltakozó.

A "szalonos ur" a bevándorlás kezdetén egészen más volt, mint manap-

ság. A "szalonos ur" volt a magyar bankárja, tanácsadója, védelmezője, utbaigazítója, tolmácsa, munkaszervezője s általában mindene. Egy-egy kisebb magyar kolónia összes szálai a szalokban futottak össze. A "szalonos ur" szava és tanácsa ellen nem lehetett apellálni. Ő szabta meg, hogy milyen újságot kell jártni, ki legyen az egyleti elnök, kivel kell pénzt küldeni és így tovább.

Voltak "szalonos urak," akik a saját üzleti érdekeik szemeltartása mellett igazán emberségesen viselték az alattvalókká lett "koszcimerek" gondját, de viszont akadtak olyanok is, akik a "tekintély" révén a kilencedik bőrig lenyuzták a szegény magyarokat és a szó szoros értelmében valósággal eladták őket, akárcsak a birkákat a vásáron. Szóval: a szalonnosság terén is akadtak mindenféle emberek. Voltak és vannak, akik az italozóban is embertársukat látják, viszont akadtak és akadnak, akik az ital hatása alatt levő ember mámoros állapotát használják ki a saját anyagi előnyükre.

Mint mindenfélel, úgy a szalonnossággal is lehet élni és visszaélni. Embere válogatja, mint mindenben. A korcsmában is lehet valaki tisztességes, viszont a templomban is lehetnek valakinek gonosz tervei.

JÖJJÖN SOUTH BENDBE!

TELEPEDJEN LE SOUTH BENDBEN! SOK NAGY GYÁRTELEP VAN SOUTH BENDBEN! - A MAGYARSÁG SZÁMA MEGHALADJA A NYOLC EZRET SOUTH BENDBEN!

MUNKA MINDIG VAN SOUTH BENDBEN!

HA SOUTH BENDBE AKAR JÖNNI LAKNI: IRJON NEKEM! ÉN, TÖLEM, VAGY ÁLTALAM, VEHET HÁZAT, TELKET, VAGY FARMÁT, AKÁR KÉSZPÉNZÉRT, VAGY TÖRLESZTÉSRE IS! HA OTTAN, AHOL MOSTAN LAKIK, VAN HÁZA, TELKE, VAGY FARMÁJA, AZT ÁT- VESZEM CSERÉBE AZ ÚJ VÁSÁRLÁSNÁL!

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT IRJON ERRE A CIMRE:

ALEX S. LANGEL

REAL ESTATE DEPARTMENT NO. 3

502 SOUTH CHAPIN STR.

SOUTH BEND, IND.

TALÁNY

MI EZ?

$\frac{g}{Ha}$ os B k k
 k k

A megfejtés dija: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1922 július 22.

A június elseji számban közölt talány megfejtése:

EGY HURON PENDÜLŐK.

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Balogh Jenő, Varga S. Károlyné, Belenszky Juliska, Nagy János, Varga Péter.

A jutalmul kitűzött könyvet Varga S. Károlyné (Chrome, N. J.) nyerte meg.

TRENTONI JÓKIVÁNSÁGOK

Dőljön rád a páncélszekrény, ha potyán olvasod a Dongót!

A trentoni barom-orvos gyógyítson, ha le nem szurod a betegeket!

Öt év múlva a bíró préselje ki belőled a három beteget a "kort"-on!

A Dongó megbizottai:

CLEVELAND, O. Bazsó András; west side: Kovách József.
LORAIN, O. Farkas József.
TOLEDO, O. Olexo József.
YOUNGSTOWN, O. Mihók Sándor.
CHICAGO, ILL. Andaházy A. Sándor.
E. CHICAGO, IND. Naményi J. K.
BUFFALO, N. Y. Naményi B. L.
CANTON, O. Tolvay Lajos.
COLUMBUS, O. Kecán Sándorné.
DAYTON, O. Bartos J. János.
ST. CLAIRSVILLE, O. Kovách János.
BEAVERFALLS, PA. Prékop István
DUQUESNE, PA. Sáros M. J.
JOHNSTOWN, PA. Sándor Imre.
LEECHBURG, PA. Takács András.
ALLIANCE, O. Novák Elemér.
PITTSBURGH, PA. Szécskay György.
NEW BRUNSWICK, N. J. Dusik István.
WINDBER, PA. Ónodi János.
RACINE, WIS. Ifj. Vash András.
NEW HAVEN, CONN. Tóth János.
AURORA, ILL. Fodor K. József.
CHROME, N. J. Jakab István.
PHILLIPSBURG, N. J. Horváth József.
PASSAIC, N. J. Tóth Pál.
PERTH AMBOY, N. J. Orvecz Imre.
TRENTON, N. J. Papp Ferenc.
WHARTON, N. J. Koleszár János.
WOODBRIDGE, N. J. Behány Antal.
NEW YORK, Demeter K. József.
BETHLEHEM, PA. Tóth Károly.
GARY, W. VA. Kotrocó L. György.
LYNCH MINES, KY. Szónoczky József.
ST. LOUIS, MO. Szabados Zoltán.
MILWAUKEE, WIS. Fodor R. D.
DEVON, W. VA. Kabai János.
AKRON, O. Almássy János és Toback József.
ALPHA, N. J. Márton József.
PITTSBURGH, PA. Vörösmarty János.
CARTERET, N. J. Gyüre Lajos.
PITTSBURGH, PA.: Tóth V. Péter

Bethlehemi tréfák

AZ EGYIK magyar üzletembernek van két kocsisa, mind a kettő nagyon szereti a ködmönlevet. A minapában ugy becsodálkoztak, hogy azt se tudták: lóval vannak-e, vagy automobillal? Véletlenül automobillal voltak és mikor a Prelesz Hotel elé értek, ahol itató vályú van, azt mondja az egyik kocsis, hogy itassák meg a lovakat. A másik kocsis beleegyesült és odaálltak a vályúhoz az automobillal. Vagy tíz percig füttyültek is, de hogy az automobil csak nem akart inni, dühös lett az egyik kocsis és így szólt: "No, hát dögöljön meg szomjan, ha nem iszik, majd iszom én helyette". Csakugyan be is tántorogtak mindketten és ittak az automobil helyett.

Az egyik bethlehemi üzletben száraz kolbászt vacsoráztak a bodik, de hogy sokat vettek, hát nem tudták mind elfogyasztani. Az egyik bodi otthagytott egy darab kolbászt az asztalon. Később egy másik bodi megerte volna a felmaradt kolbászt, de nem találta az asztalon. Annál nagyobb lett másnap a bodi öröme, mert az asztal alatt megtalálta az elveszítettnek hitt kolbászt. Hamarosan ki-sült, hogy a kolbász nem is annyira kolbász, mint inkább más valami és a bodi nagymérgesen odavágta a padlóhoz.

Sztrájkolni akartak a szivargyári lányok és megválasztották a sztrájkvezért, aki a vezérség jeléül fekete szalagot kötött a derekára. Később valamiért félre kellett vonulnia és mikor visszatért, a sztrájkolók ijedten vették észre, hogy a vezér fekete öve ugyancsak megváltoztatta a színét.

Nazarethben lagzi volt és ugyancsak mulattak a "cimentes" legények. Jól ment volna minden, csak az volt a baj, hogy nem találtak cigányokat. De nem azért vasmegeyek az ottani bodik, hogy ne segítsenek a bajon. Az egyik zsákoló bodi előkapta a sodrófát, az ajtóra tette az egyik ujját és úgy húzta a csárdást. De egyszer csak elcsibbadt a bodi húrja és kijelentette, hogy nem muzsikál többet. Bánatában elkezdett inni és egyre azon panaszkodott, hogy nem lesz többet az ő ujján olyan bőr, mint volt a muzsikálás előtt. A muzsikos bodi bánatában úgy bekapott, hogy a kerítés alatt találta meg másnap délből a misziszé, de be is kötötte az ujjait úgy, hogy sose feledi el a muzsikálást.

A DONGÓ POSTÁJA

T. K. A viccek egy részét kidongjuk, a többi nem bírta el a papír.

B. J. Nekünk Solti nevű megbízottunk nem volt. Az a csirkefogó minden megbízás nélkül szedte föl és lopta el a betegeket. De többen is vannak itt hozzá hasonló pofák.

E. T. A betegeket köszönettel vetjük, a tréfákat kidongjuk.

M. T. Nagyon örülünk, hogy inni még mindig jól tudnak a "testvérek"! Hát még mi egyebet tudnak?!

W. T. Ebből is lesz valami.

M. P. Hogy még ötven évig csinálja az öreg Dongó az ujságot? Ezt kívánja a születésnapjára. Hát miért haragszik olyan nagyon az öreg Dongóra?!

Sz. J. Köszönet a jóindulatért. A tréfákat kidongjuk.

E. F. Csodálatos, hogy ködmönlére még mindig telik, de ujságra nem.

H. J. Muffol gondjaira bízunk.

C. M. Ez is Muffolhoz került.

N. B. Igaza van, csak szidni kell a bitang ujságosokat, akik majd megvesznek a jómódtól, némelyik már annyira vitte, hogy új folt van a nadrágján.

Több dolgról máskor szólnunk.

ÉRTESÍTÉS

South Bendben Császár Pál honfitársunk volt szíves elfogadni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

7902 West Jefferson Avenue
Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN és KICSINYBEN

CHROME VIDÉKÉRŐL

LAKODALOM volt Cartereten s egy öreg házas bodi szerepelt mint nagyvőfény. A két kisvőfény pedig cingel bodi volt, így azután haragudtak, mert aszongyák, hogy lenézik a legényeket, mert olyan bodinak adják az első vőfény szerepét, aki már régen elhánnya a csikófogait. Így a cingel bodik hátra szorulnak. Boszut is esküdtek a nagyvőfény ellen, mert vacsora alatt beültek az asztalhoz és nem volt kinek kiszolgálni a vendégeket, így a görlik voltak a tányérnyalók, a két vőfény pedig csak a lábát mozgatta. Mivel pedig volt bőven szecsikalé, hát a bodiknak jó kedvük volt, különösen az egyik cartereti bodinak volt veszett kedve. Észre vette ezt az egyik kisvőfény és megbiztatta a bodit, hogy el tudná-e járni a verbunkost?

De mivel a bodi román földről való, hát aszongya csak úgy járja el, ha az anyanyelvén huzzák neki. A füstösök rápendítették a román nótát, a megrogzött bodi pedig veszettül járta a medvetáncot a néző közönség örömeire. Ugy neki tüzesedett a medvetáncnak, hogy reggelig is járta volna, ha a menyasszony "braderja" közbe nem lép és le nem "serapolja" a cigányokat. Aszongya, itten emberek táncolnak, nem pedig medvék, hát huzzanak magyar nótát. A füstösök engedelmeskedtek, a táncos bodi röstelte a dolgot és hazaballagott. Emiatt felhorgolt a két kisvőfény is és úgy ott hagyták a menyegzőt, akárcsak Pál az oláhokat. Lerukkoltak Chromera a clubba úgy vélekedvén, hogy a kása-kollektálástól megmenekültek, oszt a megmaradt betegeket elferblizik. A dologról persze hallgattak, hogy valamiképp a Dongóba ne kerüljenek. A menyasszonytánc után a nagybögös aszongya a görliknek, kössenek virágot a bögőre, de mivel a bögös husvétkor öntözködni járt, egy görli helyett a kecskét öntötte meg, hát azt felelték neki, hogy nem kötik rá, mert leeszi a kecske. Erre mérges lett a bögös, előhozta az öreg Dongónak még a keresztapját is, amiért kidongta husvétkor. A vőlegény "sziszterje" erre azt mondta, szeretné ő látni azt a pasast, aki az ő bátyja lakodalmát kitenne a Dongóba; úgy összeszidná az öreg Dongóval együtt, hogy lehullna róluk az alsó áncug.

A multság folyt tovább és hétfőn reggel négy órakor a kakas jelezte a mulatós bodiknak, hogy haza is kéne

menni. Végre a bodik hazaszédelegtek. Az egyik bodi le akart pihenni, de a miszisz az azt mondta, ha tudtál két napig mulatni, hát akkor menj dolgozni, mert a familia nagy. A miszter végre is engedett és elindult nagybusan, de nem ért messzire, mert a vőlegény a kapuban állott egy üveg nerángassal és felszólította a násznagyot, hogy ne menjen dolgozni. A bodinak nem kellett kétszer mondani. Épen jött két másik bodi is, aszongya nekik a násznagy: "Fiuk, mit szóltok, ha máma még nem dolgozunk, hanem elmegyünk coki pohárra?" A bodik úgy vélekedtek, hogy jó lesz és megkezdődött ujfent a multság. Az egyik bodi rágyujtott egy nótára, hogy aszongya "Rácsos kapu, rácsos ablak; már én téged odahagylak, ha már másképp nem láthatlak, átrepülök." Tovább nem tudta folytatni, mert megjelent a miszisz, aki megismerte a miszter hangját és olyan csatát kezdett, hogy a miszter nótája csakugyan beteljesedett, mert repült is lefelé esze nélkül. A miszisz előre szaladt és kicsukta a nótás bodit, aki az ablakon próbált bemenni, de az is be volt csukva. Itt meg a bodi azt kezdte danólni: "Nyisd ki babám az ajtót". De a miszisz nem nyitotta ki, a bodi mérges lett és visszament a multságba, a miszisz meg szikratávirón küldözte a bodinak a híreket, de a többi bodik nem értették, mert nincs szikratávirójuk. Ennek örült a bodi, aki most csak attól fél, hogy a Dongóba fog kerülni, mert este, mikor hazavitték, a miszisz azt mondta, hogy bele fogja tétetni a Dongóba. A bodi másnap úgy vélekedett, hogy csak most könyörülne rajta az öreg Dongó, máskor nem fog zülleni.

CHROMEON az egyik bodinak szabad napja volt, hát aszongya megnyirja a bodri kutyát. El is ment a bádogoshoz és kért kölcsön egy nagy ollót. Hazamenve, hozzáfogott a kopasztáshoz, de a kutya nem volt hozzá szokva a tréfához és nem akart állni az apostolnak sem; hol ide, hol oda ugrándozott a bodi, szörnyen kapkodott utána és a furcsa olló egész levitte a kérget a bodi első lábáról. Mérges lett emiatt a bodi, aszongya, majd megtanítja ő a kutyát becsületre. Keresett köteleket, kikötötte a kutyát kurtavasra. Így, ni! aszongya, most ugrálj, ha tudsz. Ezek után folytatta a "trimmolást", már a hátsó fe-

lét le is kopasztotta, de a másik felével nem mert olyan könnyen bánni, mert a kutya igen furcsán morgott rá. Végre is a bodi megbátorodva hozalátott a másik feléhez, előbb a lábakat kezdte "trimmolni", de véletlenül lecsipte a kutya lábáról a tyukszemet, amiért is a kutya lett mérges és úgy belemarkolt a bodi püspökfalatjába, hogy majd elájult. A többi bodik jót nevettek az új borbólysegéden, hogy olyan szépen sikerült neki a "trimmolás", de a bodi igen mérges volt és egy labdaütő bottal megkente a kutyát alaposan. Egy másik bodi úgy vélekedett, hogy a kutya nem oka és megszábadította a kurtavastól, de a kutya másik fele úgy maradt nyíratlanul és most a kutya még a plévre se mer kimenni merthogy el van csufitva. Azóta a boditól nem tanácsos kérdezni, hogy mikor nyirja meg a kutya másik felét?

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitel közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuhahoga central 3350—R.
Bell Main 5720.

A. J. FECKO

9516—18 Yeakel Ave. Cleveland, O.
Felsőrendű péküzlet. Tejcarnok. Finom szivarok és cukorkák kaphatók. Előzékeny kiszolgálás és magyaros barátság van Fecko üzletében.

Foreign Grocery Co.

COLUMBUS, OHIO

Columbus legnagyobb, legrégibb és legismertebb fűszerüzlete és mézárzéke.

PÉNZKÜLDÉS teljes felelősség mellett napi áron.

HAJÓJEGYEK minden vonalra Európából, vagy innen Európába.

KÖZJEGYZŐI okiratok és hazai ügyek gyors, pontos és lelkiismeretes elvégzése. Ohio állam törvényes ellenőrzése alatt működő pénzküldő, hajójegy és közjegyzői iroda.

TRAUTMAN VILMOS
ÉS GAAL SÁNDOR
TULAJDONOSOK
1930 SO. PARSONS AVENUE
COLUMBUS, OHIO